

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Diviziei de aviație nr.10 Crivoirog din 13.07.1944, în cauza penală în privința lui

Jitinskii Mihail xxx, născut în anul xxx, originar din xxx

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 25.02.2020 – 26.05.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al Diviziei de aviație nr.10 Crivoirog din 13.07.1944, Jitinskii Mihail a fost condamnat în baza art. 54⁻¹⁰ alin.(2) Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate cu privarea de drepturi pe termen de 3 ani, fără confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Jitinskii Mihail a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că având atitudine ostilă față de puterea sovietică, fiind în luna aprilie 1944 recrutat în rândurile Armatei Roșii, în lunile mai și iunie 1944, a desfășurat agitație antisovietică printre militari, îndreptată spre discreditarea regimului existent în URSS. A răspândit zvonuri provocatoare și a calomniat Armata Roșie. Totodată, inculpatul a lăudat regimul instaurat de autoritățile germano-române și condițiile de trai ale populației luate în plen de către trupele germano-fasciste.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Jitinskii Mihail și-a recunoscut vinovăția și a susținut că el a desfășurat agitație antisovietică în anturajul său și a vorbit despre viața grea a oamenilor din perioada sovietică, a purtat discuții despre viața din plen și împărtășea opiniile sale altor ostași.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Jitinskii Mihail.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că, în materialele dosarului nu se conțin probe pertinente și concludente ce ar confirma că inculpatul Jitinskii Mihail ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre

lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii sovietice ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevedea dispoziția art.54¹⁰ alin.(2) Cod penal al RSSU.

Concomitent, consideră recurentul că, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

De asemenea a notat că în speță, condamnarea lui Jitinskii Mihail pentru agitație antisovietică, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. În consecință, hotărârea judecătorească urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Jitinskii Mihail în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) Cod procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În consecință, subliniază că inculpatul Jitinskii Mihail în conformitate cu art.3 al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului militar al Diviziei de aviație nr.10 Crivoirog din 13.07.1944, Jitinskii Mihail a fost condamnat pentru activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii sovietice

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată

motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Jitinskii Mihail în baza art.54⁻¹⁰ alin.(2) Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al Diviziei de aviație nr.10 Crivoirog din 13.07.1944, cu încetarea procesului penal în privința lui *Jitinskii Mihail xxx*, condamnat în baza art.54⁻¹⁰ alin.(2) Cod penal al RSSU.

Jitinskii Mihail xxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 mai 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico